

És tan veritat que sembla mentida

I què, si una novel·la és autobiogràfica? Potser així té més números de ser autèntica i, doncs, de tenir aquell valor afegit que converteix l'artifici en art

Quan la pregunta ofèn tant, potser la sospita és fonamentada

Siri Hustvedt s'empenya tant, però tant, quan se li demana què hi ha d'autobiogràfic a la novel·la *L'estiu sense homes*, que acabes deduïnt que potser no hi ha en tot el llibre ni una sola coma inventada. "N'estic farta, farta, la pregunta em mata –exclama, fora de polleguera–. No estic segura que als escriptors homes els facin aquesta pregunta. És tot ficció. Tinc molta imaginació, jo. Al llibre hi ha veritat emocional, no pas veritat literal". És tot ficció, per descomptat, però resulta que la protagonista té la mateixa edat que ella, un marit que podria ser el seu i una única filla que fa d'actriu, com la seva. La novel·la arrenca amb una crisi matrimonial. "Que passa res entre tu i en Paul?", li va demanar un amic per telèfon quan va sortir a la venda als Estats Units. Si la Siri va elevar el to de veu com a Barcelona, el pobre amic devia quedar sord.

Per fer-s'ho perdonar, la periodista catalana que ha gosat fer-li la pregunta li explica que al seu marit (al marit de la Siri, vull dir) també li ha preguntat el mateix en més d'una ocasió. "Em fa feliç saber-ho", afirma la dona de Paul Auster. I fa veure que abaixa la guàrdia.

A *The Guardian*, Hustvedt va declarar fa mesos: "Tothom assumeix que escric la meua vida, i crec que sóc víctima d'un estereotip de gènere. Dels dos llibres autobiogràfics d'en Paul, *La invenció de la solitud* i *Viure al dia*, alguns crítics han arribat a dir que són ficció". Doncs jo, austeriana fins al moll de l'os, tenc deixo a posar la cara de l'escriptor als protagonistes de totes i cadascuna de les seves novel·les. Perviuen molts prejudicis cap a la literatura escrita per dones, no dic pas que no, però el dubte sobre la dosi d'autobiografia és un dubte unisex.

L'estiu sense homes (Anagrama-Empúries) parteix d'una història tan banal que no ho pot ser més: una senyora de 55 anys embogeix quan

el marit li comunica que vol fer una pausa en el matrimoni. La Pausa és francesa, jove i amb una bona pitrera. I fictícia de palmells a turmells.

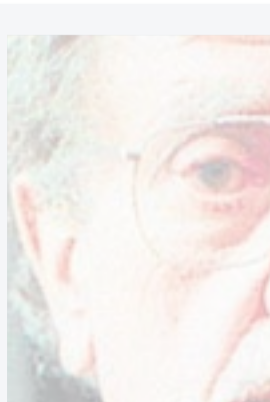
Impostors del món: les ànimes no es compren a cap mercat negre

Una novel·la buida de veritat emocional és una novel·la sense ànima, una novel·la fallida. Però l'ànima no es compra enlloc: t'ha de sortir de dintre, del propi infern interior. Ho deixa prou clar Kurt Vonnegut (1922-2007) en el conte *Los farsantes*, inclòs a l'antologia de textos inèdits *Mientras los mortales duer-*

01
SIRI HUSTVEDT S'ENFADA MOLT SI BUSQUES LA SEVA VIDA A LES SEVES NOVEL·LES

02
ANTONIO TABUCCHI CREU QUE MOLTS POLÍTICS EUROPEUS OBLIDEN EL PASSAT

03
KURT VONNEGUT, AUTOR DE CULTA QUE DEIA GRANS VERITATS EN CLAU DE SÀTIRA

men, editada per Sexto Piso. Un relat sobre les misèries de dos pintors antagònics que de portes endins, quan es miren al mirall mentre s'afaiten, se saben impostors. Dos pseudoartistes carregats d'inseguretats que, gràcies a una torturadora juguesca maquinada per les respectives esposes, arriben a parir una cosa semblant a un bon quadre.

La veritat és que l'ànima no sap dir mentides.

Construir el futur des del present absolut és un mal negoci

El futur de l'atzar reproduïx una conferència feta per Antonio Tabucchi al CCCB el 2010. No tracta tant de l'atzar austerià com del perill que el futur prescindeixi del passat. Segons l'autor d'*Afirma Pereira*, els polítics s'omplen la boca parlant del futur que construiran però oblidem el passat d'on vénen. "Allò que és, si no es conjuga amb allò que va ser, no permet cap previsió d'allò que serà. I allò que va ser, o sigui el nostre passat, es manté despietadament fora del present absolut en el qual em sembla que viuen els qui avui, a Europa, pretenen fer futur".

Diumenge es deia que, amb el 100% dels vots escrutats, ens tocaria ajustar els rellotges: retrocediríem quinze anys, fins al 1996. Essent com era un 20-N, també era oportú evocar passats pitjors. I per molt temps que els seguim recordant, ep. Sense memòria, el demà fa por. ♦♦